

letnik 38, številka 7-8-9/2022

vode počitka

revija za **evangelijsko duhovnost**

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče; k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23,1-2)

POENOSTAVLJENO	4	Najlažja pot do Boga
REFORMACIJSKO	10	Kdo si upa reformirati današnje deformacije
OBUTO	12	Bog v naših čevljih
UČINKOVITO	14	Vera v Boga ni placebo
POZLAČENO	16	Zlato pravilo krščanstva
VALOVITO	18	Valovi življenja

DOBRODOŠLO	20	Dobrodošla doma
REŠEVALNO	22	V rešilnem čolnu ni ateistov
NENAZADNJE	24	Še dva dni življenja
NESMRTNO	26	Zdravilo za smrtnost
NAROBE	28	Narobe svet
URESNIČENO	30	Resnica o peklu
ZANIMIVO	32	Zanimivosti iz življenja Martina Lutra
VIZIONARSKO	36	Zanimivosti iz delovanja Primoža Trubarja
MODRO	38	Reki in citati

mag. Peter Golob, urednik
Najlažja pot do
Boga

Mag. Peter Golob je direktor teološko-pastoralnega inštituta Collegium Evangelicum, ki izdaja krščansko literaturo in si prizadeva za kulturno promocijo krščanstva.

Carl Jung, psiholog svetovnega kova, je dejal: »Najstrašnejša stvar je popolnoma sprejeti sebe.« Zato si je krščanski Bog izmislil rešitev: sprejeti bližnjega. In kaj ima to veze z Bogom? Ima, saj je Jezus Kristus dejal: »Kdor sprejme tistega, ki ga pošljem, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal.« Skratka, ne rabimo se obremenjevati s tem, da poskušamo na vsak način sprejeti sebe, niti se ne rabimo celo življenje ubadati s tem, kako sprejeti Boga, prav tako se niti najmanj ne rabimo boriti za to, da bi bili sprejemljivi za Boga. Kajti Božji Sin je povedal, da je potrebno sprejeti

soljudi, s katerimi se srečamo in s katerimi vstopamo v takšno ali drugačno interakcijo. Sprejemanje soljudi je neposredna in najlažja pot do Boga.

Bog je v naša življenja poslal mnoge ljudi. Izračunali so, da vsak od nas v povprečju v cellem življenju sreča okoli 80.000 ljudi. Število ljudi, na katere vplivamo v celotnem svojem življenju, pa je v povprečju 10.000. S svojimi dejanji ali besedami torej v večji ali manjši meri posredno ali neposredno vplivamo na veliko število ljudi. Ta vpliv je seveda pozitiven ali negativen. Kot kristjani smo se dolžni truditi, da je naš vpliv pozitiven, vendar vseh interakcij z vsemi ljudmi ne moremo povsem nadzorovati. Okoliščine vsake medsebojne interakcije so seveda edinstvene in na te okoliščine ne moremo vplivati. Zgodovina vsake medsebojne interakcije je edinstvena in nanjo ne moremo vplivati. Tudi na to, ali je narava naših interakcij poslovna, formalna ali osebna, ne moremo vplivati. V bistvu sami ne moremo kaj dosti vplivati na interakcije, ki jih imamo v življenju s približno 10.000 ljudmi. To pomeni, da tudi ne moremo kaj veliko storiti glede tega, ali je vpliv naših dejanj ali

besed na druge ljudi pozitiven ali negativen. Kar nenazadnje pomeni tudi to, da nismo krivi za negativen vpliv naših interakcij. Po drugi strani to pomeni, da nihče od nas ni popoln in brez »greha«, kajti skoraj nemogoče je, da katera od naših besed ne bi storila vsaj kakšne manjše škode v življenju kakšnega človeka, s katerim smo bili kdaj v interakciji. Skoraj nemogoče je tudi, da katero od naših dejanj ne bi imelo škodnih posledic v življenju katerega od drugih ljudi. Krščanski Bog je Bog odpuščanja, zato smo lahko prepričani, da nam bo odpustil vsako zmoto, napako, vsak negativen vpliv naših dejanj in besed, vsak greh, vsako škodo, ki jo bomo storili v odnosu do drugih ljudi. »Pojdi in ne greši več!«, odgovarja Bog vsakemu, ki mu je žal za kakršnokoli besedo ali dejanje, ki je povzročilo škodo v kateremkoli odnosu ali je imelo negativen vpliv v življenju enega ali več ljudi.

In na kaj misli Bog, ko pravi, da ne grešimo več? Točno na to, da moramo sprejemati druge ljudi. Kajti vse ljudi je v naše življenje poslal Bog, da jih sprejmemo, kajti na ta način bomo sprejeli samega Boga. Poenostavljeno rečeno, 80.000 ljudi,

kolikor jih srečamo v življenju, in 10.000 ljudi, s katerimi imamo takšno ali drugačno interakcijo, so naša pot do Boga. In to najlažja pot do Boga. Kajti veliko težje je sprejeti sebe.

Psihologi pravijo, da je najtežja stvar sprejeti sebe in bližnjega. Mislimo namreč, da se bo nekaj spremenilo le s prepovedmi in kaznovanjem, ne pa s sprejemanjem in odpuščanjem. O sebi pogostokrat menimo, da si niti ne zaslužimo, da sprejmemo samega sebe. Enako tudi za druge ljudi mislimo, da si ne zaslužijo, da jih sprejmemo. Psihologi tudi trdijo, da smo posamezniki na zahodu bolj tekmovalno nastrojeni, zato se nam zdi, da izgubimo nadzor, če se prepustimo sprejemanju sebe in drugih. Okolje nas prepričuje, da je sprejemanje sebe, skupaj s svojimi napakami in slabostmi, kot tudi sprejemanje drugih, takšni kot so, znak šibkosti. Nenazadnje vsak sebe pozna najbolje, svoje najgloblje strahove, svoja nagnjenja, svoj greh, zato je izjava psihologa Carla Junga povsem na mestu: »Najstrašnejša stvar je popolnoma sprejeti sebe«. Zato se bojimo tudi sprejemanja drugih, bližnjih.

Prav tako je zelo težko sprejeti Boga. Kajti Bog je neviden, Bog je duh, Bog je oddaljen, Bog je Bog. Tudi Jezusa Kristusa, Božjega Sina, je težko sprejeti. Cerkev, ki je zadolžena za oznanjanje evangelija in vere v Boga, je v zgodovini storila veliko grozodejstev. Zato ni primerna reklama za Boga. Cerkev je žal bolj ali manj anti-reklama za Boga. Čeprav je bil Jezus Kristus zgodovinski lik z nesporno avtoriteto in integriteto, pa je na njegovi podobi toliko nesnage, da ga je težko sprejeti kot Boga. Jezus, ki je oznanjal ljubezen in odpuščanje grehov, se nam lahko zdi preveč idealizirana in romantična figura Boga in zaradi tega tako oddaljena, da se zdi povsem nerealna, domala pravljicična. Lažje je Jezusa dojemati kot pozitivno energijo ali kot mistično osebo ali kot mitološko bitje ali celo kot astrološki pojav, kakor Boga. Kajti Boga, ki je neviden, oddaljen, svet, ni mogoče sprejeti s človeškimi gestami. Ni ti Boga, ki je popolna brezpogojna ljubezen, saj je takšna ljubezen človeštvu tuja. V končni fazi je absurdno sprejeti Boga, ki je postal izmaličen človek in zločinec, ki je bil obsojen na smrt in po hitrem postopku tudi usmrčen. Kakorkoli, sprejeti krščan-

skega Boga je težko.

Kaj nam ostane? To, kar nam je Jezus Kristus ponudil v rešitev: sprejeti sočloveka. Pravzaprav, sprejeti soljudi, njih 10.000, na katere imamo vpliv. 80.000 ljudi v povprečju srečamo v življenju, od tega na njih 10.000 hote ali nehote vsaj malo vplivamo s svojim življenjem, s svojimi besedami ali dejanji.

Kaj Sveto pismo oziroma Jezus Kristus misli s tem, ko nam naroča, da moramo sprejemati soljudi? Da jih ne obsojamo? Da jih ne etiketiramo? Da jih ne zavračamo? Da smo sočutni? Da spoštujemo drugačnost? Drži, to velja za tistih 80.000 ljudi, ki jih srečamo v življenju. Kaj pa za tistih 10.000, s katerimi imamo takšno ali drugačno interakcijo? Ali to velja tudi za teh 10.000 ljudi, na katere imajo naše besede ali naša dejanja vsaj malo vpliva? Ne, za teh 10.000 ljudi pa velja drugačen način sprejemanja. Teh 10.000 ljudi moramo sprejeti na gostoljuben način, kot da so ti ljudje del naše odreditve. Do teh 10.000 ljudi se moramo obnašati, kot da so naša pot do Boga. To pomeni, da smo do teh 10.000 ljudi posebej dojemljivi in v interakciji z njimi kažemo

interes za to, kakšen vpliv bomo imeli na njihovo življenje. Poenostavljeno rečeno, mar nam je za njih, želimo si, da bi jih Bog blagoslovil in vodil po poti odrešenja. Gre za sprejemanje, ki vključuje interes, ki je podoben izražanju dobrodošlice in gostoljubja. V judovski kulturi, v kateri je bilo napisano Sveto pismo, sprejemanje sočloveka niso razumeli kot nekaj pasivnega, ampak kot aktivno izražanje naklonjenosti do sočloveka. V vseh štirih evangelijih lahko najdemo Jezusovo izjavo, da kdor sprejme otroka v Jezusovem imenu, sprejme Boga. Drugače povedano: kdor zaradi Boga kaže interes in naklonjenost do soljudi, je sprejel Boga. Vse to razmišljanje o sprejemanju povzema še ena vrstica iz Svetega pisma, ki pravi: »Zato sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus sprejel vas, v Božjo slavo« (Pismo Rimljanom 15,7).

Krščanski Bog je poslal svojega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje. In ta Sin je pojasnil, da je pogubljenje v tem, če se preveč osredotočamo nase ali na Boga in premalo na soljudi. Pojasnil je tudi, da je

večno življenje v tem, da sprejemamo drug drugega. Pomen sprejemanja soljudi, ki se kaže kot aktivno izražanje naklonjenosti do sočloveka, je opisan še na enem mestu v Svetem pismu. In sicer v Pismu apostola Petra, kjer nas pisec nagovarja z besedami: »Vse spoštujte.« Z drugimi besedami: naš glavni interes naj bo v tem, da gojimo naklonjenost do vseh 10.000 ljudi, s katerimi v celotnem našem življenju vzpostavimo neko obliko interakcije, in da jim izkažemo čast s tem, ko jih brezpogojno sprejemamo in osebno spoštujemo. To je namreč najlažja od treh poti do Boga.

dr. Daniel Brkič
Kdo si upa
reformirati
današnje
deformacije?

Dr. Daniel Brkič je pastor
Evangelijske cerkve Dobrega
pastirja Novo mesto in
profesor na protestantski
Teološki fakulteti Univerze v
Zagrebu.

V Sloveniji smo dan reformacije kot državni praznik in dela prost dan prvič obeležili leta 1992, torej pred 30. leti. Primož Trubar, ki nas je krstil kot narod in nas poimenoval »moji lubi Slovenci«, si to zasluži. Bil je prvi slovenski Evropejec in prvi evropski Slovenec. Vsekakor se je zapisal kot človek dialoga in integracije. Prav bi bilo, da bi njegov duh navdihnil tudi današnjo sodobno globalno družbo, ki je polna konfliktov, delitev, getoizacije, netolerance, ekskluzivnosti in elitizma. Mi pravzaprav nismo padli v krizo, ampak mi krizo sami ustvarjamo. Zahodna civilizacija je nabita pištola,

ki je usmerjena v glavo našega planeta (Terrence McKenna). Zato nas Trubar znova vabi k modifikaciji človeka in družbe, saj ima Trubarjev Bog človeški obraz. Brez tega resnica ni več resnica, ampak je demagogija, manipulacija in diskriminacija. Trubar je očitno razumel pomembnost internacionalnih, interkonfesionalnih in interkulturalnih interakcij. Čeprav je bil že tolikokrat proskribiran, lahko s pravico trdimo, da je bil Trubar po srcu Zemljan, ki je prvi izmed nas posejal humana semena združene Evrope in krščanskega ekumenizma na naših tleh.

Kdo si upa reformirati današnje deformacije? Evropski človek je nesrečen v globini svoje duše. Evropska mesta so polna praznih ljudi. Verjeli smo, da bomo brez Boga srečni, zato so tovarniški dimniki prerasli zvonike katedral. Gradimo več in večje, ne uvidimo pa, da bo tudi kup ruševin večji. Gozd vedno sežigajo lastna drevesa. Stari narodi so govorili, da je ples na vulkanu samo na začetku zabaven. A ker ne zdravimo vzrokov, ne moremo zdraviti niti posledic. Žalost v nas je odmev hrepenenja po svobodi duha, saj se duh upira enoumju totali-

tarne svobode. Nove zunanje blokade so pravzaprav odraz bodečih ograj in betonskih zidov v nas samih.

Trubar bi nas posvaril, da je danes vse toliko zrelativizirano, da postaja shizofreno. Roko si podajata znanost in magija, argument in fantastika. Doktor medicinskih znanosti se ukvarja z vedo šamanov, jedrski fizik z gnozo, informatik s horoskopom, uspešen podjetnik z vedeževanjem, postkrščanski duhovnik z novodobno duhovnostjo, spretni preračunljivci pa s šušmarskimi kvazi psihoterapijami ... Noro smešen vrtiljak, kajne? Svet je že dolgo v vojni, ne le kibernetski, ampak sam s sabo. Naš slovenski Luther, Primož Trubar, bi nam ponovil, da ne moremo govoriti o Bogu in sočloveku, če govorimo samo o sebi kot idolu. Kakšna egomanija vlada deformiranemu svetu! Bodimo kot drevo; menjajmo svoje liste, nikoli pa svojih korenin. Menjajmo svoja mnenja, nikoli pa svojih načel, a se zaradi različnih mnenj ne pobijmo.

Spregledali smo, da je ljubezen do sebe patološka ljubezen in vodi v individualizem, ta pa v izolacijo, kar je nasprotno delo-

vanju Troedinega Boga, ki je ljubeče občestvo Očeta in Sina in Svetega Duha. Žal v svetu prevladuje narcistična beseda »jaz«, vse manj pa slišimo besedo »mi«. Večina jih več ne vidi sočloveka ob sebi, ampak le svoj pohlepni ekstra profit in nadzor. Boga ne moremo imeti brez drugih, sicer končamo v nevarnem ekstremizmu in fundamentalizmu vseh vrst. Svet tone v homofobijo, ksenofobijo ... in največji šov biznis postajajo raznoliki šovinizmi. Zakaj se bojimo tistih, ki so drugačni od nas in imajo drugačna prepričanja, stališča in načela? Bolno je trditi, da so pravi samo tisti, ki navijajo za naše nogometno moštvo. Bolno je, če svoje pristaše izbiramo po takem ključu, saj smo del iste človeške in Božje družine. Bog je tam, kjer je naš bližnji. Všeč mi je afriški pregovor, ki pravi: »Če hočeš iti hitro, pojdi sam; če hočeš priti daleč, pojdi skupaj z drugimi.«

Tjaša Golobič Štucin Bog v naših čevljih

Tjaša Golobič Štucin je teologinja, sociologinja in pedagoginja ter voditeljica skavtske skupine »Royal Rangers« v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Ob začetku novega šolskega leta je v razred prišel novi sošolec, deček, ki v tem razredu ni poznal nikogar. Učitelj je o njem vedel le, da ima otrok določene učne in čustvene težave in da potrebuje njegovo dodatno pozornost. Minilo je nekaj dni, ko je deček brez vidnih težav prihajal v šolo in se vključeval med nove sošolce. Učitelju je večkrat deček pripovedoval o verižici, ki jo je nosil okoli vratu. Podaril mu jo je njegov oče in stalno jo je nosil s seboj. Tako je pred uro športne vzgoje učitelj od učencev zahteval, da zaradi varnosti odstranijo ves nakit in vse, kar je takšnega. Vsi učenci, ki so imeli kaj takšnega na sebi, so odložili stvari

na klop v telovadnici. Učitelj je opazil, da je le ta deček obstal na svojem mestu in se s solzami v očeh oklepal svoje verižice. Pomenila mu je vse na svetu, pomenila mu je varnost v nevarni in nepoznani situaciji. Spominjala ga je na njegovega očeta. Ko je na učiteljevo prigovarjanje še vedno ni odložil, je ta predlagal naslednje. Ob tvojo verižico bom jaz položil svoj poročni prstan, ki mi pomeni največ od vsega, kar imam na sebi. Ta prstan bom odložil na klop in ti lahko tam pustiš svojo verižico. Učenec je brez obotavljanja sledil učitelju do klopi ter k njegovemu prstanu odložil svojo verižico. Na koncu ure jo je vzel nazaj in od takrat naprej jo je brez težav ob urah športa puščal na tej klopi.

Prisrčna zgodba o premagovanju strahu pred nepoznanim in o novem odnosu, ki se je začel graditi med učencem in učiteljem. Ali smo se morda prepoznali v vlogi katere od teh dveh oseb? Smo morda prepoznali koga drugega?

Kaj je bilo tisto, kar je učenca prepričalo, da je storil to, kar je bilo zanj v resnici dobro? Ukaz? Gola poslušnost avtoritete in priučena pohlevnost za-

radi strahu pred kaznijo? Prepričala ga je gesta učitelja, ki se je postavil v njegove čevlje in namesto njega prvi storil to, kar je tudi sam želel, da stori učenec.

Tako tudi nas za služenje in predanost svojih življenj Bogu ne more pripraviti strah pred kaznijo za greh, ampak nas vedno znova nagovori sveža novica starega evangelija o Božjem odpuščanju. V naši notranjosti nas zmore spremeniti zgolj Božja milost, torej Bog, ki je dober, Bog, ki daje dobre darove svojim otrokom in je dal tudi svojega Sina Jezusa Kristusa v odkupitev za naše grehe. Bog je stopil v naše čevlje, da bi nas

opogumil in nam dal v resnici moč, da mu začnemo zaupati in z njim graditi svoje zemeljsko življenje, da bi lahko večno živeli z njim tudi po smrti.

Morda smo danes v situaciji, ki nam povzroča občutek negotovosti in strahu, kot jo je povzročala tistemu dečku iz zgodbe na začetku. Naj trpljenje ne postane razlog, da Boga prenehamo ljubiti in mu zaupati, ampak priložnost, da se nam razodene na nov način. Priložnost, da nas pritegne bliže k sebi, kot pravi pesem: Pritegni bliže me, kajti vse, kar si v resnici želim, je to, da nisem zapuščen in sam.

Katja Lipičnik **Vera v Boga ni** **placebo**

Katja Lipičnik je sociologinja in učiteljica ter glasbena animatorka veroučnih otrok v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Ena stara krščanska pesem razodeva čudovito obljubo Svetega pisma: »Bog bo skrbel za te!« Ali verjamemo v to?

Besedilo pesmi ne pravi, da bo Bog skrbel za nekoga tretjega, ampak »zate«. In to se nanaša na vsakega izmed nas. Predvsem spodbudna je druga kitica te pesmi, v kateri gre besedilo takole: »Kadar poidejo vse moči, Bog bo skrbel za te, kadar zaide korak s poti, Bog bo skrbel za te.«

Tu ne gre samo za nek občutek, da bo vse dobro, če bomo le verjeli, kot se to na primer zgodi pri placebo tabletah. Vera

v Boga ni placebo učinek. Kako to vemo?

Učinek placeba je povezan s pričakovanji ali prepričanji o prejeti snovi oziroma terapiji. Placebo učinek se najbolj izrazi pri osebnem doživljanju znakov bolezni (stopnja bolečine, splošno počutje, glavoboli, depresija itd.) ter pri spremembi stanj, na katere imajo možgani močan vpliv (krvni pritisk, velika zaskrbljenost, dojemanje bolečine). Po drugi strani je placebo učinek odsoten pri stanjih, na katere možgani nimajo vpliva oziroma je ta vpliv zanemarljiv (zlomi, hude poškodbe, okužbe, rakava obolenja).

V neki študiji iz leta 2014 je ob migrenskem napadu tretjina pacientov vzela zdravilo za migreno, tretjina placebo, tretjina pa ni vzela ničesar. Placebo je imel 50-odstotno učinkovitost, kar sicer ni zanemarljivo.

Študij o učinkih placeba je veliko. Raziskave dajejo različne rezultate. Vse pa nam kažejo, da placebo ne deluje pri vseh ljudeh.

To pa je bistvena razlika v primerjavi s krščansko vero. V življenju vsakega človeka, ki se ga

Jezus dotakne, je opaziti pozitivne učinke. Vsakemu kristjanu, ki Bogu zaupa in verjame, da mu bo Bog pomagal, Bog stoji ob strani. In vsakemu grešniku, ki pride skesan pred Gospoda, so grehi odpuščeni. Vsakemu.

Jezus pravi: *»Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.«* (Evangelij po Mateju 11, 28-30). Jezus pravi »vsi«, ne le nekateri, ne le izbrani ali na-

ključni posamezniki, ampak vsi.

Velik dokaz, da vera ni le placebo učinek, so naša izkustva Božje dobrote. Spomnimo se, kolikokrat smo molili in nas je Bog uslišal in tako ali drugače odgovoril na naše molitve. Prav tako se lahko ozremo k svojemu bližnjemu, ki sedi poleg v Cerkvi in že leta in leta hodi v veri. Njihova življenja, kljubovanje vsem stiskam in vztrajanje v veri, so spodbuda in pričevanje za vse nas. Ko se ozremo na te ljudi – »svetilnike vere«, nam lahko hitro postane jasno, da vera v Boga nikakor ni zgolj placebo, ampak je nekaj resničnega.

dr. Daniel Brkič
Zlato pravilo
krščanstva

Pastor Peter Miller iz Ephrata v Pensilvaniji je prijateljaval z Georgeem Washingtonom, generalom in prvim predsednikom ZDA. V Ephratu je živel tudi Michael Wittman, ki je pastoru Millerju nagajal in ga poniževal. Nekega dne so Wittmana aretirali zaradi vojaške izdaje in ga obsodili na smrt. Ko je za to zvedel pastor Miller, je prepeščil okoli sto kilometrov dolgo pot do Filadelfije, da bi zaprosil za Wittmanovo pomilostitev. General Washington je Millerju rekel: »Peter, ne morem ti podariti življenja tvojega prijatelja.« Pastor pa je vzkliknil: »Kaj? Mojega prijatelja? On je moj najhujši sovražnik!« Washington je na to dodal: »Sto kilometrov si prepeščil, da bi rešil življenje svojega najhujšega sovražnika? Veš, ta izjava zahteva drugačno obravnavo, in sicer Wittmanovo pomilostitev.«

General Washington je Wittmana pomilostil in pastor Miller ga je odpeljal domov.

Jezus je rekel: »Tako torej vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim! To je namreč postava in preroki.« (Evangelij po Mateju 7,12) Te besede so zlato pravilo krščanstva in so del Jezusove pridige na gori. Če je vera v Boga prava, mora kristjan uporabljati sad svoje vere, to je ljubezen, v korist svojega bližnjega. S krščanskim zlatim pravilom se strinjajo vse filozofije in religije, a se tega lotevajo z negativne perspektive, rekoč: »Ne storite drugim ničesar, česar ne želite, da tudi drugi storijo vam.« Jezus Kristus se je zlatega pravila lotil s pozitivnega gledišča, rekoč: »Vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim.« To pomeni: če želimo biti ljubljene, ljubimo druge. Če želimo biti sprejeti, sprejemajmo druge. Če želimo biti spoštovani, spoštujmo druge. Če želimo, da nas razumejo, smo razumevajoči do drugih. Če smo osamljeni, obiščimo druge. Če pogrešamo veselje, razveseljajmo druge. Če smo žalostni, tolažimo druge. Če smo v stiski, molimo za druge. Če iščemo pomoč, pomagajmo drugim. Če nočemo, da nas kritizirajo, nehajmo kritizirati druge. Krščanstvo pomeni videti Boga v drugih. Ljubezen

do sebe je patološka ljubezen in vodi v individualizem, ta pa v izolacijo, kar je nasprotno delovanju Troedinega Boga, ki je ljubeče občestvo Očeta in Sina in Svetega Duha. Žal v svetu prevladuje beseda *jaz*, vse manj pa slišimo besedo *mi*. Boga ne moremo imeti brez drugih, sicer končamo v nevarnem ekstremizmu in fundamentalizmu vseh vrst. Zakaj se bojimo tistih, ki so drugačni od nas in imajo drugačna prepričanja in stališča? Bolno je trditi, da so pravi samo tisti, ki navijajo za našo nogometno ligo. Bolno je, če svoje pristaše izbiramo po takem ključu, saj smo del iste človeške in Božje družine. Bog je tam, kjer je naš bližnji. Všeč mi je afriški pregovor, ki pravi:

»Če hočeš iti hitro, pojdi sam; če hočeš priti daleč, pojdi skupaj z drugimi.«

Jezus Kristus, hočem živeti po kraljevskem zakonu ljubezni, saj je to postava in preroki. To presega moralo in religijo. Pomagaj mi dojeti, da je krščanstvo več, kot so besede, kajti pravi preizkus moje vere je, kako ljubim svoje sovražnike. Tolaži me, da ne pričakuješ, da ljubim in odpuščam kakor ti, saj tega ne zmorem, ker sem samo človek. A če bom čakal, da bom naredil veliko dobrega šele nekoč, ne bom nikoli ničesar naredil. Zato hočem delati majhna dejanja z veliko ljubeznijo. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Amen+

Rebeka Jovanović Valovi življenja

Rebeka Jovanović je sodelavka pri vodenju študijsko-molitvenih bogoslužij v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Življenje je kot ladja na odprtem morju. Ko je morje mirno in ladja spokojno pluje, je plovba po morju čudovita. A ko pridejo valovi, ki to isto ladjo premeta-vajo sem ter tja, je v nevarnosti, da se bo potopila.

Velikokrat bi si želeli, da bi lahko ladjo svojega življenja privezali nekje v mirnem zalivu, kjer bi v miru uživali. A miru je tudi v mirnem zalivu hitro konec, ko pridejo razburkani valovi in ko nebo prekrijejo črni oblaki. Našo življenjsko ladjo je zgradil Bog Stvarnik. Vendar od nas je odvisno, ali dovolimo, da je tudi krmar naše ladje. Krmar, ki je ladjo naredil, jo zna usmerjati tudi v času valov in preizkušenj.

V Svetem pismu imamo zelo

dober primer, ko so se Peter in učenci vso noč borili proti valovom in vetru, nato pa se jim je Jezus prikazal, ko je hodil po vodi. Peter je hotel dokazati, da ima tudi on neomajno vero in da je dovolj pogumen, da si upa posnemati Boga. Začel je hoditi po vodi, tako kot Jezus. Vendar, naenkrat je preusmeril svoj pogled na valove, in se začel potapljati. Dokler je gledal Jezusa, je hodil po vodi, ko pa je odmaknil pogled od njega, se je prestrašil in začel toniti. Takrat je zavpil: »Jezus, reši me.« In Jezus mu je podal roko.

Ali se prepoznamo kdaj v tej prisposodbi? Kjer je strah, ni vere. Kjer je vera, ni prostora za strah. Ko se znajdemo v valovih in nas preplavijo občutki, da tonemo, pokličimo Jezusa z besedami, s katerimi ga je poklical tudi učenec in apostol Peter: »Gospod, reši me.« Ne bomo preponosni in ne dokazujemo si, da zmoremo sami. Jezusova roka ni prekratka, da nas ne bi mogla rešiti pred valovi.

Nahajamo se v nevihtnih časih. Potrebujemo Jezusa, njegovo roko, ki nas bo držala nad vodo. Jezus pa nas opogumlja z besedami: »Ne bojte se, z vami sem vse dni do konca sveta.«

Lea Brkič

Dobrodošla doma

Lea Brkič je voditeljica veroučnih aktivnosti ter animatorka in moderatorka na področju družbenih dejavnosti v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Ena izmed najlepših vrstic v Svetem pismu je vrstica, zapisana v Janezovem evangeliju 3,16, ki pravi: »Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.« V tej vrstici je opisana Božja ljubezen.

Napisanih je veliko pesmi, ki govorijo o Božji ljubezni in veliko od teh prepevamo pri bogoslužjih. Vsak dan odkrivamo Božjo ljubezen in jo prepoznamo v različnih situacijah našega življenja. Še dodatno pa nam veličino Božje ljubezni lahko osvetlijo zgodbe ljudi, ki so pripravljene svoje življenjske iz-

kušnje deliti z drugimi in o tem tudi javno spregovorijo.

Ena izmed takšnih zgodb je tudi zgodba Ruth Graham, hčere svetovno znanega evangelista Billyja Grahama. To zgodbo je povedala na očetovem pogrebu. Ruth je imela za sabo propadlo zakonsko zvezo. Nato je spoznala čednega, mladega vdovca in se nameravala z njim poročiti. O tem je obvestila tudi svojega očeta, ki je bil takrat v Tokiu. Oče jo je poklical po telefonu in jo prosil, naj z odločitvijo počaka. Ruth pa si je mislila: »Moja starša nista preživela ločitve, nista bila samohranilca, kaj onadva vesta o tem?« Kot je sama rekla, bila je trmasta in je vztrajala pri svoji odločitvi. Na silvestrovo se je poročila z mladim, čednim vdovcem. Žal je že po 24 urah ugotovila, da je naredila življenjsko napako. Po petih tednih je pobegnila od tega človeka. Morda se nam postavlja vprašanje, kam je Ruth odšla? Kot mlada ženska je prav gotovo imela prijateljice in sorodnike, h katerim bi se lahko vsaj začasno zatekla. Ruth se je odločila, da se vrne domov. Kaj je razmišljala na poti domov, lahko samo predvidevamo. Zagotovo pa ta pot ni bila lahka. Ko se je pripeljala

domov, jo je tam čakal oče. Izstopila je iz avta, oče je pristopil k njej, jo objel in ji izrekel dve besedi: »Dobrodošla doma!« Ti dve besedi Ruth prav gotovo ni pričakovala od očeta. Oče ji ni očital, ni je grajal, ni ji nabijal občutka krivde. Vedel je, da bo posledice svoje odločitve tako ali tako morala sama nositi. Vedel je pa, da zdaj najbolj potrebuje njegovo ljubezen. Ko je Ruth o tem dogodku govorila na pogrebu svojega očeta, je rekla naslednje: »Veste, moj oče ni bil Bog. Vendar mi je tistega dne pokazal, kakšen je Bog. Ko pridemo k njemu s svojimi grehi, prizadetostjo, bolečino in neuspehom, nam on reče: 'Dobrodošel doma'.«

Ruth je povedala, da njen oče

proti koncu svojega življenja ni več dobro videl, niti slišal. Zato je bila komunikacija z njim težja. Toda, ko ga je prijela za roko in videla iskrico v njegovih modrih očeh, je vedela, da se njen oče zaveda, da je ona pri njemu. Tako je tudi z Bogom. Vemo, da je On tam in On ve, da smo mi tam.

Ali ni Božja dobrodošlica najlepši sprejem, ki ga lahko doživimo? Nebeški oče ne zapira vrat pred nami, ampak nas sprejema takšne, kot smo. Ali nam preostane kaj drugega kot to, da sprejmemo Božjo dobrodošlico in priznamo, da je Bog edini, ki odpušča naše grehe? Takšne dobrodošlice ne doživimo nikjer in nanjo lahko odgovorimo le z zahvalo.

dr. Daniel Brkič
V rešilnem čolnu
ni ateistov

Britanski novinar John Patrick McCarthy je bil v Bejrutu več kot pet let zaprt kot talec. Do takrat se ni opredelil za vernika. Zapisal je, da je šele v času skrajnega obupa zavpil: »Bog, pomagaj!« Na njegovo veliko presenečenje se je takoj zavedal, da se bo vse dobro končalo. Misel na Boga mu je pomagala preživeti preostanek ujetništva.

Na žalost nas večina uporabi Boga kot talisman za srečo, kot štiriperesno deteljico, a šele takrat, ko nam je težko. Všeč mi je misel, da v rešilnem čolnu ni ateistov. To je priznal tudi ugledni akademik C. S. Lewis, ki je po spreobrnjenju v krščanstvo zapisal: »Verjamem v krščanstvo, kot verjamem, da je sonce vzšlo; ne samo zato, ker ga vidim, ampak zato, ker po njem vidim vse ostalo.« Kristjan je tisti, ki veruje v Jezusa Kristusa in njegove besede: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni.« (Jn 14,6) Jezus

ni rekel, da so pot, resnica in življenje krščanski nauk, poseben videz, nenavadno obnašanje ali morala, ampak On sam. Krščanstvo je Oseba, Jezus Kristus. Kristjan ni svetnik, narejen iz finega mavca, ampak človek iz grobega mesa in krvi, skozi katerega preseva Jezus Kristus, tako kot preseva svetloba skozi cerkvena vitražna okna.

Buda ni rekel, da je Bog. Mojzes ni trdil, da je Jahve. Mohamed ni izjavil, da je Alah. Jezus pa je trdil, da je Bog. C. S. Lewis je glede tega zapisal: »Morate se odločiti. Ali je ta človek bil in je Božji Sin ali pa je bil norec, če ne kaj hujšega. Lahko ga utišate kot navadnega tepca, lahko ga popljuvate in umorite kot demona, lahko pa padete pred njegove noge in ga priznate za Gospoda in Boga.« Francoski ateist in filozof Ernest Renan je na koncu rekel: »Eno je gotovo: Jezusa ne bo nikoli nihče prekašal niti presegel.« Angleški pesnik in prav tako ateist Lord Byron je zapisal: »Če je bil kdajkoli na tem svetu človek Bog ali Bog človek, je bil Jezus Kristus oboje.« On je privzel človeško naravo, ne da bi prenehal biti Bog; je pravi Bog in pravi človek. Na-

poleon je izjavil: »Poznam ljudi, toda Jezus Kristus ni bil samo običajen človek.« Zgodovinar in protestantski teolog Philip Schaff je napisal: »Jezus ni mit ali legenda. Njegov obstoj je tako zanesljiv kot moj lastni obstoj.« Velikan nemške književnosti Johann Wolfgang Goethe je izjavil: »Če se je kdajkoli prikazalo na Zemlji božanstvo, je bilo to zagotovo v osebi Jezusa Kristusa.« Genialni književnik William Shakespeare je pred smrtjo rekel: »Svojo dušo izročam v roke Boga Stvarnika, popolnoma verujoč v Jezusa Kristusa, svojega Odrešenika.« Briljantni francoski matematik, znanstvenik in mislec Blaise Pascal je zapisal: »V srcu vsakega človeka je vakuum, ki so ga oblikovale Božje roke. Izpolni ga lahko samo Bog, ki ga je

mogoče spoznati samo po Jezusu Kristusu.« Pomagaj mi, GOSPOD, moj Bog, odreši me po svoji dobroti. (Psalm 109,26)

Bog Oče, kako miren sem, ker vem, da si Gospodar vesolja in tudi moj Gospodar. Hvalnice, ki jih pojejo angeli, lahko pojem tudi jaz; in še glasneje kot oni, ker sem odrešen Božji otrok. Moja hoja ni samotna, ker ti ho-diš z menoj. Kakšna tolažba! Vodi vsak moj korak, da ne odneham, ker je enostavneje izbrati lažjo pot. Naj stopam v moči vere, upanja in ljubezni. Blagoslovi delo, ki ga opravljam, besede, ki jih izrekam, ljubezen, ki jo delim, in milost, ki jo izkazujem. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Amen+

Rev. Fr. Voski Galstyan

Še dva dni življenja

Dva dni pred smrtjo so verski voditelji Jezusu dali vedeti, da bodo naredili vse, da izpodbijejo in zasejejo dvom v vse, kar je rekel in naredil ter ga ubijejo.

Popolnoma so zavrnili njegovo poslanstvo in klic k spoštovanju, ljubezni in medsebojni pomoči. V njegovem delu niso videli niti kančka dobrega, temveč so ga celo ožigosali kot zlega. Jezus se je v tem napetem ozračju umaknil v molitveno samoto in tišino templja.

Takrat je opazil ubogo vdovo, ki je v templju darovala svoja zadnja dva kovanca. Zagotovo so tisti dan mnogi darovali veliko večje zneske, zato ni nihče niti opazil niti posvetil nobene pozornosti ubogi vdovi in njenemu majhnemu daru. Toda Jezus je opazil in naglasil njeno požrtvovalnost.

Da bi še bolje cenili duhovni pomen te zgodbe, si podrobneje pogledajmo časovnico dogodkov, ki so se zgodili v zadnjih

dneh Jezusa Kristusa. Kaj se je zgodilo v torek, dva dni preden so Gospoda Jezusa zaprli in nato križali? Pomislimo na to, da je imel v torek Jezus le še dva dni življenja. Pričakovali bi, da bo nekdo, ki ve, da ga čez dva, tri dni čaka usmrtitev, vsaj nekoliko zaskrbljen, razdražljiv in sovražno nastrojen do družbe ter v agoniji.

Vendar Jezus, ki je bil vedno na voljo za marginalizirane in prezrte, si je tudi v urah pred svojo smrtjo vzel čas za ljudi v bolečini. Za Jezusa je bila tudi v njegovih zadnjih dneh najpomembnejša oseba tista oseba, ki je bila tik pred njim. Prenehal je pridigati, da bi se približal gobavcu, ki je klical na pomoč Boga. Vzel si je čas zanj. Odšel je na pot, da bi ozdravil umirajočega otroka nekega moškega, vendar se je vmes še ustavil in se posvetil bolni ženski, ki se je dotaknila njegove obleke v upanju, da bo ozdravela. Nikoli ni bil »preveč« zaposlen, da ne bi opazil posameznika v stiski. Tako je bilo tudi, ko je imel le še dva dneva življenja pred seboj.

Kako bi ravnali sami, če bi vedeli, da imamo le še nekaj dni življenja? Ali bi našli dovolj

moči, ljubezni in sočutja, da bi opazili trpeče ljudi okoli sebe in se posvetili njihovim težavam? Jezus nam da vpogled v ljubeče Božje srce. Prav tako nas Jezusovi izrazi usmiljenja v zadnjih dneh življenja spominjajo in spodbujajo, da sledimo njegovim stopinjam in živimo na enak način, ne glede na karkoli. Morda se sliši kot nekaj nemogočega, vendar zakaj bi bilo vse to zapisano v Svetem pismu, ki je bilo napisano, da

ga prebiramo? Če ne moremo videti in najti Boga med ljudmi okoli nas, ga ne moremo najti niti v nebesih ali kjerkoli druge. Zato je pomembno moliti in prositi Gospoda Boga, naj nam pomaga ljubiti, kot nas je On ljubil, ko je živel med nami.

Prevod: Uredništvo

Povzeto po prispevku: <https://www.sgarmenianchurch.org/sermons/two-days-to-live/>

dr. Katja Brkič Golob **Zdravilo za** **smrtnost**

Dr. Katja Brkič Golob je teologinja, klinična psihologinja in psihoterapevtka, predavateljica na protestantski Teološki fakulteti Univerze v Zagrebu ter duhovnica in voditeljica slavlne in glasbene skupine v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Če bi na svetu danes odmevala novica, da so znanstveniki odkrili zdravilo za smrtnost, bi se zagotovo na naših obrazih izrisal velik nasmešek. Dejstvo je namreč, da umiramo. Dokazi za naše umiranje so preprosti: vsak dan izgubljam svoje lase, ki odpadajo, biologi pa ugotavljajo, da vsako minuto umre približno 300 milijonov celic v človeškem telesu. Čeprav si na zahodu zatiskamo oči pred tem, da smo umrljivi, minljivi in

hkrati neumorno iščemo zdravilo za nesmrtnost, gre nekako mimo nas največji izum vseh časov – to je zdravilo za večno življenje. Bog je namreč že pred dva tisoč leti razodel resnico glede naše umrljivosti in neumrljivosti, in sicer je zapisano takole: »Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.« (Evangelijski po Janezu 3,16) Bog je torej izumil zdravilo za našo umrljivost, ki jo povzroča greh.

In ravno danes je dan rešitve. Ne rabimo se bati lastne minljivosti, umrljivosti, trpljenja, kajti danes je dan rešitve. Še ena zanimivost: znanstveniki so ugotovili, da ko človek umira, oziroma tik preden umre, je zadnji čut, ki ga izgubi – sluh. Vsi drugi čuti (vid, okus, vonj, tip) izginejo prej, medtem ko imamo sluh vse do same smrti. Kako to? Apostol Pavel je nekoč dejal: »Potemtakem je vera iz oznanjevanja ali poslušanja, oznanjevanje pa je po Kristusovi besedi.« Bog je torej človeka ustvaril tako, da ima tudi na smrtni postelji priložnost slišati resnico, da lahko vzklije in zraste njegova vera.

Najprej moramo torej spoznati, da je Božja ljubezen večna in nas odrešuje. Nato pa je pomembno, da pridemo pred Boga takšni, kot smo, brez zadrž-

kov, brez predsodkov, in dal nam bo zdravilo za večno življenje, ki je brezpogojno odrešenje.

Tjaša Golobič Štucin **Narobe svet**

Tjaša Golobič Štucin je teologinja, sociologinja in pedagoginja ter voditeljica skavtske skupine »Royal Rangers« v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Učitelj je učence pri uri književnosti vprašal, kaj za njih pomeni narobe svet. Njihovi odgovori so bili zelo domiselni. Povedali so, da je narobe svet, če bi bila Zemlja kvadratna, ceste pa bi potekale le v krogu. Narobe svet bi bil, če policisti ne bi želeli opravljati svojega dela in bi kriminalci prosto hodili po svetu. Narobe svet bi bil tudi, če bi bilo v šoli več igre kot učenja in če bi bili starši veseli ocene nezadostno ena, ne pa pozitivnih ocen. Narobe svet pa bi bil tudi, če dedki vnukom ne bi znali pripovedovati pravljic in dedki ter babice svojih vnukov ne bi razvajali.

V očeh teh otrok je narobe svet

tisti, v katerem ljudje ne opravljajo pravilno svojih nalog in ne živijo svojih vlog in družba ne opravlja svojih funkcij. Kakšna pa je moja vloga in kdo sem jaz danes?

Smo opazovalci kristjanov in krščanstva? Če smo se prepoznali v tej vlogi, potem jo opravimo pošteno. Pošteno premislimo, ali je Kristus deležen našega časa, pozornosti in nenazadnje življenja.

Morda smo izgubljeni sin ali hči, ki se vračata nazaj domov k Nebeškemu očetu. Sprejmi-mo svoje stanje in ne odlašaj-mo z odločitvijo, da obnovimo svoj odnos z Bogom. Verujemo, da nas njegova milost čisti krivd in mu spet služimo s celim srcem.

Ali smo utrujeni in opešani, se opotekamo ali celo klecavo postopamo na mestu? Bodimo takšni z iskrenim srcem in Boga prosimo za njegovo popolno moč in ozdravljena telesa, duše in duha.

Kajti narobe svet je lahko tudi to, da pridemo v Božjo hišo in sedemo za obilno pogrnjeno mizo, ki jo za nas pripravlja Sveti Duh, pa ne opravimo svo-

je naloge, si ne priznamo stanja našega srca in zato zamudimo enkratno priložnost za srečanje z usmiljenim Bogom. Vendar

naj ne bo z nami tako, ne bodimo narobe svet. Bodimo svet, ki gleda proti nebu in pričakuje Boga.

dr. Daniel Brkič

Resnica o peklu

Ameriški igralec, komik in žongler William Claude Dukenfield, znan kot W. C. Fields, je bil velika filmska zvezda. Žal je postal žrtev alkohola, zaradi česar je tudi umrl. Tik pred smrtjo ga je v bolnišnici obiskal prijatelj in videl, da prelistava Sveto pismo. Začudil se je in igralca vprašal, kaj počne z Biblijo v roki. Fields mu je odgovoril: »Iščem vrzeli v zvezi s peklom.«

V Svetem pismu ni vrzeli glede pekla. Pekel ustvarja človek in je stvar človekove izbire. Pekel človeka ne doleti, ampak si ga človek sam pripravlja. Pekel pomeni znajti se brez kesanja pred obličjem Boga, ki odpušča. Danes se o peklu več ne govori, da se ne bi zamerili ljudem in da ne bi izgubili priljubljenosti. Toda kdor o peklu ne govori, ljudi ne ljubi, ker mu zanje ni mar. Kdor pa o peklu govori, mora o njem govoriti s solzami v očeh. Pekel je sprejemljiv samo v povezavi z resnico o Božji ljubezni. »Saj nimam veselja nad smrtjo tistega, ki mora umreti, govori Gospod Bog.

Spreobrnite se torej in boste živeli!« (Ezekiel 18,32) Pogubljeni so večna bolečina Božje ljubezni in ne rezultat Božje jeze. C. S. Lewis je zapisal, da je Božja jeza tekočina, ki teče, ko razrežemo Božjo ljubezen. Božja jeza ni v nasprotju z Božjo ljubeznijo, ampak ustreza pravici. Tako kot se noč skriva v dnevu, se Božja jeza skriva v Božji ljubezni. Božja jeza ni v tem, da Bog človeka kaznuje, ampak v tem, da ga očuva pred posledicami greha.

Jezus je veliko govoril o peklu. Ta je težko predstavljava resničnost; je stanje duha, ne pa samo poseben prostor. Gorečo Hinomsko dolino ob Jeruzalemu je Jezus uporabil kot prispodobo za takšno stanje. Na pekel je treba gledati v luči zgodnje Cerkve, ne pa srednjeveškega mračnjaštva. Trpljenje pekla je nadloga ljubezni, kajti težko je živeti brez ljubezni ob navzočnosti večne Božje ljubezni (Izak Sirski). Ogenj, ki nikoli ne ugasne in ga je Jezus omenil prispodobno, je Božja ljubezen. Črv, ki nikoli ne umre in ga je Jezus prav tako omenil prispodobno, pa je vest trpeče duše, ker je zavrnila Božjo ljubezen, za kar se ne more več pokesati. Iz krščanstva ne sme-

mo narediti krščanske mitologije – vruga s kozjim repom in rogovi, ki z vilami v roki pleše okoli ražnja. Pekel ni kraj kazni, kamor Bog pošilja grešnike v svoji jezi, ker Bog ni tak! Pogubljeni bo prikrajšan za blaženo zrenje Boga in tisto, kar je v življenju najraje počel; ne bo mogel več udejanjati svoje zlobnosti. Obkrožen z ljubeznijo ne bo mogel ljubiti niti ljubezni sprejeti; kratka, kakor bi bil razvratna ženska med svetnicami. O, kakšna puščoba in naveličanost na veke vekov! Najbolj trpeča kazen, ki jo grešnik sam izbere, je bivanje v prisotnosti Boga, ki ga grešnik stalno zanika, ne pa bivanje v njegovi odsotnosti, kajti to gre-

šniku prija. Pekel pomeni živeti z nekom, ki ga sovražiš, ne pa živeti brez njega. Pridigar C. H. Spurgeon je zapisal: »Ljudje bodo sami napolnili pekel, vendar je moja naloga, da gredo vanj vnaprej opozorjeni.«

Gospod Bog, prosim te, naj dojamem, da gre v pekel samo tisti, ki tja hoče iti. Naj dojamem, da tisto, kar je narobe, ne postane pravilno samo zato, ker večina dela narobe. Svoje odrešenje hočem graditi na skali, ki je Jezus, ne pa na pesku mnenja drugih, zato se hočem spreobrniti, da bom živel v prisotnosti tvoje ljubezni. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Amen+

Zanimivosti iz življenja Martina Lutra

- Martin Luter, ki ga sicer poznamo le kot upornega cerkvenega dostojanstvenika, je bil tudi nadarjen glasbenik. Lutnjo se je naučil igrati v hudi krizi, ko se je med potovanje k staršem z mečem po nesreči življenjsko nevarno ranil v nogo in tako najbrž prvič izkusil bližino smrti. Ker je bilo zdravljenje dolgotrajno, naj bi se kratkočasil prav z učenjem igranja na lutnjo.
- Starši Martina Lutra so bili glede svojega sina nadvse ambiciozni. A medtem, ko si je oče zanj želel častitljive kariere pravnika, za kar mu je podaril tudi veliko pravnih knjig, pa je imel Martin s svojim življenjem drugačne načrte. Leta 1521 je v nekem posvetilu tako napisal: »Minilo je že skoraj šestnajst let, odkar sem proti tvoji volji in ne da bi ti vedel, postal menih. V očetovski skrbi – bil sem mladenič 22 let, se pravi v žareči mladostni vročici, če uporabim Avguštinove besede – si se bal zame, kajti mnogi podobni primeri so te naučili, da je takšen način življenja nekaterim prinesel nesrečo. Nameril si se celo, da bi me priklenil s častno in bogato poroko.«
- Luter je vse življenje ostal razklan človek. »Svoje teologije se nisem naučil naenkrat, ampak sem moral tuhtati vse globlje in globlje, k njej pa so me pripeljale 'tentationes',« je o stalni prisotnosti skušnjav že v zrelih letih opisal Luter. Njegovega samostanskega življenja pa nista opredeljevala samo skušnjava in obup, temveč tudi mistične izkušnje – vse do doživljanja videnj. »Tudi jaz sem bil v šoli, v kateri sem menil, da sem med angelskimi zbori, čeprav sem se bolj družil s hudiči,« je pisal v enem od svojih poznih spominov. Zdi se, da je mladi Luter izkusil doživetja, o katerih pa kasneje ni hotel veliko govoriti.
- Medtem ko do svojega dvajsetega leta še nikoli ni videl Svetega pisma, saj so pri poznosrednjeveškem bogoslužju uporabljali

le mašne knjige s svetopisemskimi besedili, pa je takrat, ko je v roke prvič dobil Sveto pismo, to pričel strastno prebirati. Še več. Tako dolgo ga je znova in znova prebiral, da se ga je naučil na pamet in je tako lahko s skoraj fotografskim spominom znal ugotoviti, kaj je natisnjeno na kateri strani in takoj povedati, kje v knjigi je mogoče najti kateri odlomek.

- Lutrov protest proti odpustkom, ki je zapisan v njegovih slavnihih tetzah, se je pripravljaj že daljši čas. Svoja razmišljanja o odpustkih, tako kot jih je takrat prakticirala cerkev, je pred tem že večkrat kritiziral v svojih pridigah, pri čemer se ni omejil le na njihove moralne in finančne vidike, ampak je svojo kritičnost usmeril tudi na teološki miselni okvir v celoti in iz kritike odpustkov, ki so razumljivi samo kot posledica spokorniške teologije, naredil kritiko tedanjega razumevanja zakramenta pokore.
- Potem, ko se je od leta 1921 vedno znova dogajalo, da so duhovniki prekinili celibat, se odpovedali zaobljubi in stopili v zakonski stan, je takšna praksa postala paradni konj simboličnega prehoda v reformacijo. Luter je takrat na zunaj še vedno ostajal menih, četudi izrecno na temelju prostovoljnosti. Dejstvo, da takrat sam ni stopil v zakonski stan, je bilo povezano z njegovo preganjanostjo in izobčenjem, neprestano pa so ga tudi preganjali sodno in mu grozili. O njegovi poroki s Katharino von Bora se je začelo govoriti šele leta 1524.
- Katharina naj bi skupaj s še osmimi nunami iz samostana cistercijank pobegnila na velikonočno nedeljo. Po pomoč so se družno obrnile kar na reformatorja, saj je bilo posamostansko življenje veliko težje za ženske kot za moške. Medtem ko so skoraj vsi menihi, ki so po stiku z reformatorskimi teksti pobegnili iz samostanov, postali nosilci reformacije, za ženske namreč ni bilo nobene primerne naloge. Najbolj primerno jih je bilo kar najhitreje poročiti in Katharina naj bi se zato kar hitro sprva zaročila z nurnberškimi patricijskim sinom, a do te poroke nikoli ni prišlo.

- Leta 1925 je bilo že jasno, da se bo Luter poročil. Do takrat naj bi imel tri ženske, a sta dve odšli k drugima in ju je izgubil, ker ju je preveč ljubil, v odnosu do Katharine von Bora pa naj ne bi bilo spontane medsebojne naklonjenosti. Luter naj bi v enem od svojih kasnejših pogovorov za omizjem celo omenil, da mu žena najprej sploh ni bila ljuba, ker je sumil, da je v njej vse preveč izrazitega ponosa. Toda dogovorjenega zakona pač ne gre primerjati z zakonom iz ljubezni. V tistih časih je bilo vse, kar je štelo, le obojestranska privolitev.
- Lutrove zadnje besede, ki jih je zapisal malo pred smrtjo, so bile: 'Berači smo. Hoc est verum.' Tem besedam mnogi pripisujejo pomen priznanja ponižnosti, o kateri je globoko premišljeval

že kot mladi profesor v predavanjih. Prerok konca sveta je prišel do meja svojega lastnega življenja in jih sprejel.

- Ko je Luter umrl, je za seboj pustil Katharino s štirimi otroki, ki so še ostali pri življenju. Luter ji je zapustil vse imetje in jo postavil za skrbnico otrok, da bi ji zagotovil neodvisnost. To je bilo nenavadno zavarovanje za vdovo, a je volilni knez oporoko potrdil kmalu po Lutrovi smrti. Zaradi kasnejše vojne je sicer izgubila svojo posest, zaradi sporov s sosedi pa je postajala vse revnejša. Umrla je zaradi nerodnega padca z voza.

Vir: medmrežje

Zanimivosti iz delovanja Primoža Trubarja

- Trubar je prvi dve knjigi napisal v gotici (nemški črkopis), v ostalih svojih delih pa je uporabljal latinico po nemškem zgledu s posebnimi znamenji za šumnike, sičnike in zlitnike.
- Po ljudskem izročilu so Trubarja nekoč imenovali kar Luter ali Jurij Kobila. Ime Kobila je bilo sramotilni vzdevek protestantskega pridigarja, pozneje v 17. stoletju pa se je preneslo tudi na druge slovenske protestantske duhovnike.
- Za knjižni jezik je izbral takratni osrednji slovenski govor (nanj je takrat že vplivalo gorenjsko narečje), prepleten z izrazi iz dolenskega narečja in germanizmi.
- Leta 1908 so na obrobju parka nasproti Moderne galerije Ljubljana postavili njegov spomenik (kipar Fran Berneker); največja pobudnika za njegovo postavitvev leta 1908 sta bila pesnik Anton Aškerc in tedanji ljubljanski župan Ivan Hribar.
- Trubarjeva domačija – mlin in hiša s spominsko sobo – je bila obnovljena ob 400-letnici pisateljeve smrti. V njej so zbrani vsi posnetki Trubarjevih knjig, opisano je avtorjevo življenje, upodobljeni so njegovi sodobniki. Leta 2002 je bila v sklopu domačije odprta tudi Trubarjeva čitalnica.
- Leta 1986 je po scenariju Draga Jančarja nastal film o Primožu Trubarju z naslovom Heretik (produkcija TV Ljubljana in Viba film) in televizijska nadaljevanka. Oba je režiral Andrej Stojan; za film Heretik je ustvarjalna ekipa prejela zlato nagrado Metoda Badjure.
- Pismo, s katerim je Primož Trubar prosil oblastnike, naj mu do-

volijo prevesti hrvaško biblijo in organizirati tiskanje v Ljubljani:

Tako spet najponižneje pri Bogu prosim vašo knežjo milost zaradi ubogih žalostnih kristjanov, ki stanujejo v slovenskih in hrvaških deželah na turški meji in ki jih Turki neprenehoma trpinčijo, naj zavoljo Krista in njegove časti še blagovoli pisati spoštljivo omenjenemu kralju Maksimilijanu in ga prositi, da bi se njegovo kraljestvo dostojanstvo dogovorilo s svojimi zvestimi, poslušnimi podložniki petih spodnjeavstrijskih dežel z ogrskimi in hrvaški grofi, gospodi in deželani ter jih pripravilo do tega, naj bi nam pomagali začeti dokončati to bogoljubno krščansko in potrebno zasnovano delo, s katerimi bodo z Božjo milostjo prišli do prave stare zveličavne vere ne le Hrvati, temveč tudi Turki, in da bi se njegovo kraljestvo dostojanstvo potrudilo pri rimskocesarskem veličanstvu ter ga živo poprosilo, da bi nam bilo dovoljeno in dopuščeno prevesti hrvaško biblijo in opraviti tiskanje v Ljubljani. Kajti v Ljubljani in povsod na Kranjskem so vsake vrste osebe slovenskega in hrvaškega jezika, s katerimi bi se po potrebi lahko posvetovali zavoljo besed, ali so res najnavadnejše in najrazumljivejše po vsej hrvaški in slovenski deželi; a to v Tübingenu ni mogoče. Vaša knežja milost naj tudi izvoli poslati njegovemu kraljevemu dostojanstvu s tem in s prihodnjim poslanstvom tu priloženi dve hrvaški pisani poglavji iz november zaveze, namreč deveto iz evangelista Janeza in prvo iz apostolskih del, ter tri nove natisnjene hrvaške alfabete. Ta trud in druge dobrote, ki jih je vaša knežja milost izkazala in dokazala mnogim cerkvam, bo Kristus gospod v večnosti obilo povrnil. Tako s temi vašimi knežji milosti najponižneje v milost priporočam gospode in deželane na Kranjskem, slovensko in hrvaško cerkev ter sebe.

Dano v Stuttgartu, 13. julija 1560. letu
 Vaše knežje milosti najponižnejši kaplan
 Primož Trubar

Vir: medmrežje

**Človek je to, v kar veruje.
(A. Čehov)**

**Vera je moč, s pomočjo katere živimo.
(L. Tolstoj)**

**Zdravnik zdravi, Bog ozdravlja.
(M. Luther)**

**Skrita žalost je kot zamašena peč,
v njej zgoreva srce do samega pepela.
(William Shakespeare)**

**V morju žalosti se ne vidi obala.
(Ubayd Zakoni)**

**Bliže ko smo Kristusu,
bolj nas podi proč od sebe,
da bi bili z drugimi in jim služili.
(Mati Terezija)**

**Na predvečer našega življenja
nas Bog ne bo sodil po številu naših
molitev, ampak po tem,
kakšni smo bili do drugih.
(Janez od Križa)**

Letnik 38, številka 7-8-9/2022

VODE POČITKA

REVIJA ZA EVANGELIJSKO DUHOVNOST

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka.

Na zelenih pašnikih mi daje ležišče;

k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23,1-2)

Izdaja zavod

**COLLEGIUM
EVANGELICUM**
teološko-pastoralni inštitut

Naslov: Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto
Matična številka: 7290624

Ureja uredniški odbor.

Urednik: mag. Peter Golob

Odgovorni urednik: dr. Daniel Brkič

Jezikovni pregled: Tabita Jovanović, univ. dipl. slov.

Oblikovanje in grafična priprava:
INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM

Digitalni tisk:

Špes, grafični studio, d.o.o.

Naslov uredništva in naročila:
Revija Vode počitka
INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM
Trdinova ulica 27
8000 Novo mesto

Kontakt:

telefon: 07/334-13-41

gsm: 041/373-505

e-naslov: evc@siol.net

Revija Vode počitka je brezplačnik in se financira izključno s prostovoljnimi prispevki in z donacijami. Prevodi, prispevki, lektura, oblikovanje in vsa priprava za tisk so brezplačni. Avtorji so se odpovedali honorarju.

Prostovoljne prispevke za stroške izdelave revije Vode počitka lahko nakažete na transakcijski račun pri NLB št.: 0297 0026 2335 307, prejemnik INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM, Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto.

ISSN (tiskana izdaja):

1855-2854

ISSN (spletna izdaja):

1855-2862

UDK: 274(497.4)

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani:

www.evangelijska-cerkev-nm.si

Slikovno gradivo, objavljeno v Vodah počitka, je prosto dostopno na medmrežju. Slike uprizarjajo letne čase, ki opominjajo na minljivost in obnovenjivost in jih figurativno razumemo kot Stvarnikovo Sveto pismo.

Svetopisemska besedila, objavljena v Vodah počitka, so vzeta iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane. Razen če ni ob navedku zapisano drugače.

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka.

Na zelenih pašnikih mi daje ležišče;

k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23,1-2)

REVIJA VODE POČITKA

Zavod

**COLLEGIUM
EVANGELICUM**
teološko-pastoralni inštitut